

Podstatou zásahu do sousedova vlastnického práva jest, že se sousedově půdě odnímá náležitá opora; prohloubení vlastního pozemku o sobě může, ale nemusí býti ještě na újmu sousedovu právu, rozhoduje tedy, zda nastalo prohloubením na vlastníkově pozemku ohrožení sousedova pozemku tím, že ztrácí náležitou oporu. Nastalo-li takové ohrožení sousedova pozemku, nelze ohroženému upíratí právo, domáhati se žalobou nejen zákazu dalšího prohlubování odpůrcova pozemku působícího ohrožení, nýbrž i obnovení předešlého stavu neb upevnění pozemku a po případě i náhrady škody, nastalo-li již sesutí půdy na ohroženém pozemku. Že uvedení do předešlého stavu může nastati jen činností pozitivní, jest na bílé dni. Povinnost k pozitivnímu jednání lze však vyvoditi již z doslovu § 364 písm. b) obč. zák., neboť, prohluboval-li držitel svůj pozemek na úkor souseda, nepostarav se o dostatečné jinaké zapevnění, jest povinen to učiniti aspoň dodatečně, nemá-li se dosavadní protiprávní stav státi stavem trvalým. K názorům tu projeveným kloní se i literatura (srov. Randa: Schadenersatz 1913 strana 45 a 46, Randa: Vlastnictví 1917 str. 61, Ehrenzweig: System 1923 I § 188 III a Klang 1930 str. 41). Rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 8848 sb. n. s., k němuž žalobkyně odkazuje, tu nedopadá, poněvadž jím bylo vysloveno, že vlastník pozemku není povinen (§ 364 písm. b) obč. zák.), by udržoval stavení na svém pozemku v takovém stavu, by mohl soused o ně opíratí své budovy, že naopak vlastník může stavení na svém pozemku zbourati, a, není-li zvláštní služebnosti, musí soused sám chrániti své budovy před pohromou; jde tam o jiný skutkový podklad a nelze z rozhodnutí tohoto odvozovati důsledky uplatňované žalobkyní. Dovolací soud dochází tudíž odchylně od názoru odvolacího soudu k právnímu závěru, že nárok vlastníka ohroženého pozemku na zabezpečení jeho pozemku zřízením dostatečného upevnění vyplývá zásadně již přímo ze zákonných ustanovení. Splnění této povinnosti, nehledě k možným snad technickým obtížím, nenaráží s hlediska právního na závadu, pokud by provádění upevňovacího opatření zasahovalo jen pozemek jsoucí ve vlastnictví strany k tomu povinné. Jinak by tomu bylo, mělo-li by prováděním jeho býti zasaženo do právní sféry osob, které nejsou stranami sporu, na příklad vlastníků pozemků mezi pozemkem ohrožovaným a prohlubovaným. V tomto směru tvrdí žalovaná strana, že mezi pozemky stran jest vklíněn pozemek manželů Františka a Barbory T-ových, kteréžto námitce čelí žalobkyně tvrzením, že manželé T-ovi jsou jen knihovními vlastníky onoho pozemku, skutečným vlastníkem že jest strana žalovaná. Odvolací soud v tomto směru správně podotkl, že, hledíc k ustanovením § 364 písm. b) obč. zák., nelze bez dalšího uložiti straně žalované, by podnikla zabezpečovací práce na pozemku cizím, a třeba tudíž v souzeném případě, bude-li rozhodováno jen na podkladě § 364 lit. b) obč. zák., přesně zjistiti právní poměry pozemku knihovně dosud manželům T-ovým připsaného.

Čís. 12021.

I výkazy nedoplatků jsou exekučním titulem pro dobývání poplatků, pokud jest jejich vykonatelnost potvrzena nebo jinak nepochybná.

(Rozh. ze dne 21. října 1932, R II 237/32.)

Soud první stolice povolil na základě výkazu o nedoplatku vydaného berním úřadem exekuci vnučeným vkladem zástavního práva na nemovitosti k vydobytí nemovitostních převodních poplatků. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Jde o exekuci k vydobytí nemovitostních převodních poplatků vnučeným zřízením práva zástavního na nemovitosti. Podle § 1 čís. 13 ex. ř. jsou exekučním titulem platební příkazy a výkazy nedoplatků o přímých daních a poplatcích podle předpisů o tom platných vykonatelné. Podle § 72 popl. zák. ze dne 9. února 1850, čís. 50 ř. zák., § 14 nařízení min. fin. ze dne 3. května 1850, čís. 181 ř. zák. a nařízení min. sprav. a financí ze dne 13. prosince 1852, čís. 256 ř. zák. musí býti k žádosti o vklad práva zástavního pro nemovitostní převodní poplatky připojen duplikát platebního příkazu povinně straně doručeného, s výkazem o doručení a úředním potvrzením, že příkaz nabyt moci práva a že poplatek v udané výši skutečně jest nedoplatkem. Tyto předpisy byly zachovány v platnosti článkem III. uvoz. zák. k ex. ř. Není tedy pro tento případ postačitelým exekučním titulem pouhý výkaz berního úřadu o nedoplatcích, protože dosud platné předpisy nařizují jiný exekuční titul, totiž platební příkaz, k němuž musí býti připojen výkaz o doručení a úřední potvrzení, že příkaz nabyt moci práva a že poplatek v udané výši skutečně jest nedoplatkem (rozh. čís. 8487 sb. n. s.).

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Nelze souhlasiti s názorem rekursního soudu, že při exekuci pro poplatek na nemovitost není výkaz nedoplatků exekučním titulem, nýbrž výhradně jen platební rozkaz s výkazem o doručení a potvrzením pravomoci podle nařízení ministerstva financí a spravedlnosti ze dne 13. prosince 1852, čís. 256 ř. zák., který názor zastává i nejvyšší soud ještě v rozhodnutí uveřejněném pod čís. 8487 sb. n. s. Podle § 7 poplat. zák. jest vymáhati poplatek způsobem předepsaným pro daně. § 33 knih. zák. prohlašuje za vkladné listiny platební rozkazy o zákonných poplácích a příspěvcích, výkazy o zadrželých daních a veřejných dávkách, pokud jsou podle platných předpisů vykonatelné. I § 1 čís. 13 ex. ř. uznává za exekuční tituly platební rozkazy i výkazy nedoplatků o přímých daních a poplatcích podle předpisů o tom vykonatelné. Těmito předpisy byly postaveny na roveň pro vedení exekuce i na nemovitosti jak výkazy nedoplatků, tak i platební rozkazy. I výkazy nedoplatků jest pokládati za listiny veřejné požívající plnou moc průvodní a také za výroky správního úřadu o tom, že veřejná dávka (poplatek) je nedoplacena. Má-li výkaz nedoplatků doložku vykonatelnosti, je tato doložka výkazem o tom, že jsou splněny podmínky, za nichž zákon připouští pro onu dávku exekuci. To odpovídá také staršímu zákonnému vývoji. Podle dvorního dekretu ze dne 19. ledna 1784, čís. 228 sb. z. s. měla býti exekuce nedoplatků zemských důchodků poskytnuta bez zahájení sporu na požádání úředníků. Podle dvorního dekretu ze dne 20. února 1789, čís. 977 sb. z. s. nenáleží soudu exekuci povolujícímu, by zkoumal, zda jest po právu pohledávka prokázána nálezem politického úřadu, nýbrž má po-

stupovati tak, jakoby žádost spočívala na soudním nálezu. Podle dekretu dvorské komory ze dne 27. října, 1831 vyhlášeného dvorským dekretem ze dne 10. února 1832, čís. 2548 sb. z. s., jímž upraven způsob politické exekuce pro celní a potravní poplatky, bylo nařízeno, nestačí-li exekuce politická, by finanční úřad zaslal prokuratuře ověřený opis nálezu nebo platebního příkazu s výkazem, že nabyl právní moci, a prokuratuře náleží zažádati o exekuci. Podobné ustanovení má nařízení ministerstva financí a spravedlnosti ze dne 13. prosince 1852, čís. 256 ř. zák. Nenařizuje, že se exekuce může vésti jen na základě platebního příkazu o poplatku. Ale, i kdyby to nařizovalo, bylo toto nařízení doplněno § 1 čís. 13 ex. ř. O tom, pokud výkaz nedoplatků nebo platební příkaz jest vykonatelný, tedy pokud vykázáný jimi dluh veřejného práva lze dobývatí exekucí, o tom jsou předpisy zvláštní. Císařským nařízením ze dne 20. dubna 1854, čís. 96 ř. z. bylo ustanoveno, by administrativní nálezy vykonávaly samy politické úřady a vedly exekuci tak, jako pro daně. Podle dvorního dekretu ze dne 20. února 1789, čís. 977 sb. z. s. měly se vykonávatí politickými úřady politické nálezy a soudní exekucí jen, když politická exekuce nestačí nebo jí nelze použítí pro závady v onom dekretu uvedené. Byla tudíž přípustná exekuce nálezů správních, tedy i pro daně a poplatky, v první řadě úřady politickými a jen podpůrně soudem. Poplatek bylo lze vymáhati podle § 60 popl. zák. teprve, když uplynulo třicet dnů od uvědomění o vyměření. Podmínkou vykonatelnosti při poplatku bylo tedy uplynutí třiceti dnů a nepostačitelnost exekuce politické. Tento stav byl změněn zákonem o přímých daních. Tím bylo v § 343 předepsáno, že daně lze vymáhati buď exekucí soudní nebo exekucí politickou. Přestalo tedy býti podmínkou vykonatelnosti, že politická exekuce nepostačí. § 345 prováděcího nařízení k zákonu o přímých daních bylo pak nařízeno, že daně se vymáhají na základě výkazu nedoplatků. Má-li se poplatek podle § 7 poplatk. zákona vymáhati stejně jako daň, plyne z toho, že jej lze vymáhati i na základě výkazu nedoplatků. Paragrafem 1 čís. 13 ex. ř. a zmíněným ustanovením prováděcího nařízení byl tedy doplněn starý předpis ministerského nařízení čís. 256 z r. 1852 a dvorního dekretu čís. 2548 z r. 1832 tím způsobem, že jako exekuční tituly pro dobývání poplatků byly připuštěny i výkazy nedoplatků vydané příslušným úřadem v předepsané formě. Soudu exekuci povolujícímu náleží zkoumati, zda je výkaz vykonatelný. Je-li z výkazu zřejmo, že je vykonatelný, protože je mu připojena doložka vykonatelnosti, spokojí se soud s touto doložkou. Potvrzení vykonatelnosti jest veřejnou listinou, tvořící plný důkaz o skutečnosti doložkou osvědčované (§ 292 c. ř. s.). Soudu nepřisluší přezkoumávatí správnost doložky vykonatelnosti, která je potvrzením správního úřadu, pokud je vydána v mezích příslušnosti úřadu a je formálně bezvadná. Správnímu úřadu přísluší potvrzení vykonatelnosti, poněvadž má po ruce podklad pro její posouzení a otázka vykonatelnosti je řešena předpisy správními a je po výtce otázkou práva veřejného. Proto soudu nepřisluší přezkum její správnosti, nýbrž soud zkoumá kromě formální nezávadnosti titulu jen, zda vykonatelnost poplatku jest prokázána ve smyslu § 1 čís. 13 ex. ř. doložkou vykonatelnosti nebo způsobem stejně účinným. Jsou tedy i výkazy nedoplatků exekučním titulem pro dobývání poplatků, pokud je jejich vykonatelnost po-

tvrzena nebo jinak nepochybná. V posuzovaném případě jde podle přednesu samé povinné strany v jejím rekursu o uskutečnění věcného ručení nynější vlastnice za poplatek. Soudu nenáleží ani v takovém případě zkoumatí správnost předpisu poplatkového na základě takového ručení (srov. nál. 4632, 8452, 2487 sb. n. s.) a stačí, že nemovitost je připsána tomu, komu z důvodu věcného ručení byl poplatek předepsán a výkaz nedoplateků zní na něho a jeho vykonatelnost je potvrzena. Tím je prokázána splatnost i možnost vedení exekuce pro poplatek podle § 60 popl. zákona (vykonatelnost).

Čís. 12022.

Chovatel psa, který při náležitě bedlivosti a opatrnosti musel pojeti podezření, že se se psem děje něco neobvyklého a že u psa není vyloučena možnost vypuknutí vztekliny, a neučinil opatření dostatečná pro bezpečné opatření vzteklého psa, ručí, vypukla-li u psa vzteklina a byl-li vzteklým psem někdo pokousán, nejen za útraty léčebné (dekrety dvorské kanceláře ze dne 11. ledna 1816, sv. 44 str. 2 sb. pol. zák. a ze dne 16. března 1837 sv. 65 str. 94 sb. pol. zák.), nýbrž podle § 1320 obč. zák. za všechnu škodu.

(Rozh. ze dne 21. října 1932, Rv II 392/31.)

Žalobkyně byla pokousána v S. vzteklým psem žalovaného, kterého si žalovaný krátce před tím přivedl z obce H. Žalobní nárok na náhradu škody neuznal procesní soud první stolice, vyjímajíc léčebné útraty, důvodem po právu, odvolací soud uznal žalobní nárok důvodem po právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud dospěl ze zjištěných okolností k závěru, že žalovaný musel míti při nejmenším podezření, že se může se psem něco přihoditi, že měl proto učiniti zvýšená bezpečnostní opatření a zabezpečiti se i pro případ, že by u psa vypukla vzteklina. Nejde tu o skutkový předpoklad, nýbrž o logicky správný úsudek ze zjištěných okolností. Zjištěno bylo, že se první případ vztekliny v obci H. vyskytl již dne 8. října 1929, že téhož dne bylo ve zmíněné obci na rozkaz státního zvěrolékaře utraceno asi 28 psů, a že byl proto rozruch v obci. Žalovaný přivedl psa z obce, kde se krátce před tím vyskytl případ vztekliny a kde byla učiněna dalekosáhlá veterinární opatření k tlumení vztekliny. Dovolatel při náležitě bedlivosti a opatrnosti, která se předpokládá u každého rozumného člověka, musel, jak správně usoudil odvolací soud, pojeti podezření, že se se psem, který u něho málo žral a kousal boudu, děje něco neobvyklého, a že u psa není vyloučena možnost vypuknutí vztekliny, a neměl se proto uspokojiti s opatřením psa, jež učinil, a jež podle znaleckého posudku nestačilo pro bezpečné opatření vzteklého psa. Dovolací soud souhlasí s právním názorem odvolacího soudu, že opatření psa žalovaným bylo